

Sirküler Tarihi : 08.07.2022
Sirküler No : 2022/065

7417 SAYILI KANUNUN VARLIK BARIŞINA İLİŞKİN HÜKÜMLERİ

1.	YASAL DÜZENLEME:.....	2
2.	VARLIK BARIŞI UYGULAMASI:	5
2.1.	Yurt Dışı Varlık Barışı Uygulaması:	5
2.2.	Yurt İçi Varlık Barışı Uygulaması:	7
3.	VARLIK BARIŞINDA BULUNMANIN SAĞLADIĞI VERGİ KORUMASI/AVANTAJI:.....	8
4.	VARLIKLARIN YASAL DEFTER KAYITLARINA İNTİKAL ETTİRİLMESİ VE VERGİSEL ETKİLERİ:	9
4.1.	Varlıkların Kayda alınması:	9
4.2.	Kayda Alınan Varlıklara İlişkin Fonun İşletmeden Çekişi Halinde Vergileme:	9
4.3.	Tapu Harcı Uygulaması:	10
4.4.	Elden Çıkarma Sayılmaz:	10
4.5.	Varlıkların Bildirilen Değerlerinin Maliyet Olarak Kabulü ve Amortisman Uygulaması:	10
5.	VARLIKLARIN BİLDİRİM/BEYAN DEĞERİ:	10

BDO Yayıncılık A.Ş.

Eski Büyükdere Cad. No.14
Park Plaza Kat:4
34398 Maslak/İstanbul
Turkey

Tel: +90 212 365 62 00
Fax: +90 212 365 62 02
e-mail: bdo@bdo.com.tr
www.bdo.com.tr

Garantisi ile sınırlı bir Birleşik Krallık şirketi olan BDO International Limited'in üyesi ve bir Türk anonim şirketi olan BDO Yayıncılık A.Ş. bağımsız üye kuruluşlardan oluşan BDO ağıının bir parçasını teşkil etmektedir.

BDO International global ağıının toplam gelirleri 2021 yılında 11,8 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. BDO, 167'dan fazla ülkede bulunan 1.728 ofiste faaliyet göstermekte olup, bu ofislerde denetim ve danışmanlık hizmetleri veren ortaklar dâhil dünya çapında 97.292 kişi çalışmaktadır.

Dikkat ve titizlikle hazırlanan bu yayın, geniş anlamda görüşleri içermekte olup, genel bir yol gösterici olarak değerlendirilmelidir. Özel durumlara ilgili olarak, mesleki görüş ve yardım almadan, bu yayına dayanarak uygulamalarda bulunulmamalıdır. Bu konuların kendi özel durumunuza ilişkin etkilerini görüşmek için BDO Yayıncılık A.Ş. ile temas kurabilirsiniz. Bu yayındaki bilgilere dayanarak belli eylemlerde bulunmak veya bulunmamak nedeniyle doğabilecek zararlar nedeniyle, BDO Yayıncılık A.Ş. ve ortakları, çalışanları ile yazarları herhangi bir yükümlülük veya sorumluluk kabul etmemektedirler.

7417 SAYILI KANUNUN VARLIK BARIŞINA İLİŞKİN HÜKÜMLERİ

Bilindiği gibi, 7256 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanunu'na eklenen geçici 93 üncü madde ile düzenlenen varlık barışı uygulamasından yararlanma süresi Cumhurbaşkanınca ikinci defa uzatılmış ve 30 Haziran 2022 tarihinde sona ermiştir.

Bu düzenlemenin sona ermesinden kısa bir süre sonra 5 Temmuz 2022 tarihli ve 31887 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 7417 sayılı Devlet Memurları Kanunu İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un (Kanun) 50 nci maddesi ile yeni bir Varlık Barışı düzenlemesi daha yapılmıştır.

1. YASAL DÜZENLEME:

Yayımlı tarihinde (5.7.2022) yürürlüğe giren söz konusu 50 nci madde ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa (KVK) aşağıdaki geçici 15 inci madde eklenmiştir:

“GEÇİCİ MADDE 15- (1) Gerçek veya tüzel kişilerce, yurt dışında bulunan; para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları 31/3/2023 tarihine kadar banka veya aracı kurumlara bildirilir.

(2) Birinci fıkra kapsamına giren varlıklar, yurt dışında bulunan banka veya finansal kurumlardan kullanılan ve bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan kredilerin en geç 31/3/2023 tarihine kadar kapatılmasında kullanılabilir. Bu takdirde, defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla, borcun ödenmesinde kullanılan varlıklar için Türkiye'ye getirilme şartı aranmaksızın bu madde hükümlerinden yararlanılır.

(3) Bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan sermaye avanslarının, yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce Türkiye'ye getirilmek suretiyle karşılanmış olması hâlinde, söz konusu avansların en geç 31/3/2023 tarihine kadar defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla bu madde hükümlerinden yararlanılır.

(4) Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve Türkiye'de bulunan ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazlar, 31/3/2023 tarihine kadar vergi dairelerine beyan edilir.

(5) Birinci ve dördüncü fıkra kapsamında bildirilen veya beyan edilen varlıklar 213 sayılı Kanun uyarınca defter tutan mükellefler tarafından bildirim veya beyan tarihi itibarıyla kanuni defterlere kaydedilir. Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bu madde hükümleri uyarınca kanuni defterlerine kaydettikleri kıymetler için pasifte özel fon hesabı açarlar. Bu fon hesabı bildirim veya beyan tarihinden itibaren iki yıl geçmedikçe işletmeden çekilemez, sermayeye ilave dışında başka bir amaçla kullanılamaz, işletmenin tasfiye edilmesi halinde ise vergilendirilmez. Serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler, söz konusu kıymetleri defterlerinde ayrıca gösterirler. Bu varlıklar dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz ve bildirim veya beyan tarihinden itibaren iki yıl geçmesi koşuluyla vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabılır kazancın tespitinde dikkate alınmaksızın işletmeden çekilebilir. Gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayanlar, bu fıkrada yer alan beyan dışındaki diğer şartlar aranmaksızın madde hükümlerinden yararlanabilirler, bunlar tarafından taşınmaz dışındaki varlıkların en geç beyan tarihi itibarıyla banka veya aracı kurumlara yatırılmak suretiyle tevsih edilmesi zorunludur. Dördüncü fıkra kapsamında beyan edilerek işletme kayıtlarına alınacak taşınmazların işletmeye devrine ilişkin tapuda yapılacak işlemlerden, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca harç alınmaz, bu taşınmazların işletmeye devri 193 sayılı Kanunun mükerrer 80 inci maddesi uygulamasında elden çıkarma sayılmaz.

(6) Banka ve aracı kurumlar, kendilerine bildirilen varlıklara ilişkin olarak bildirim sahibinden bildirilen varlıkların değeri üzerinden 30/9/2022 tarihine kadar yapılan bildirimler için %1, 1/10/2022 tarihi ile 31/12/2022 tarihi (bu tarih dahil) arasında yapılan bildirimler için %2, 31/3/2023 tarihine kadar yapılan bildirimler için %3 oranında peşin olarak tahsil ettikleri vergiyi, bildirim izleyen ayın on beşinci günü akşamına kadar vergi sorumlusu sıfatıyla bir beyanname ile bağlı bulunduğu vergi dairesine beyan eder ve aynı sürede öderler. Şu kadar ki vergi oranı; bildirilen varlıkların, Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılan hesaplara transfer edildiği veya yurt dışından getirilerek bu hesaplara yatırıldığı tarihten itibaren en az bir yıl süreyle tutulması halinde %0 olarak uygulanır. Bu takdirde, banka ve aracı kurumlar tarafından bildirim esnasında tahsil edilerek vergi dairesine ödenen vergi, bildirim sahibinin ilgili vergi dairesine başvurusu üzerine iade edilir.

(7) Vergi dairelerine beyan edilen varlıkların değeri üzerinden %3 oranında vergi tarh edilir ve bu vergi, tarhiyatın yapıldığı ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenir. Bu fıkraya ve altıncı fıkraya göre ödenen vergi, hiçbir suretle gider yazılamaz ve başka bir vergiden mahsup edilemez.

(8) Bildirim ve beyana konu edilen varlıklarla ilgili olarak 213 sayılı Kanunun amortismanlara ilişkin hükümleri uygulanmaz. Bu varlıkların elden çıkarılmasından doğan zararlar, gelir veya kurumlar vergisi uygulaması bakımından gider veya indirim olarak kabul edilmez.

(9) Bildirilen veya beyan edilen varlıklara isabet eden tutarlara ilişkin hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmaz. Diğer nedenlerle başlayan vergi incelemeleri ile takdir komisyonu kararları sonucu bulunan matrah farkının madde kapsamında bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle ortaya çıktığının tespiti ve bildirilen veya beyan edilen varlık tutarının, bulunan matrah farkına eşit ya da fazla olması durumunda matrah farkına ilişkin tarhiyat yapılmaz. Bulunan matrah farkının, bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle ortaya çıktığının tespitine rağmen söz konusu varlık tutarlarından büyük olması durumunda sadece aradaki fark tutar üzerinden vergi tarhiyatı yapılır. Vergi incelemesi veya takdir komisyonu kararları sonucunda bildirim veya beyana konu edilen varlıklar dışındaki nedenlerle matrah farkı tespit edilmesi durumunda, bu madde kapsamında bildirilen veya beyan edilen tutarlar, bulunan matrah farkından mahsup edilmeksizin tarhiyat yapılır.

(10) Birinci fıkra uyarınca bildirildiği halde, bildirilen varlıkların, bildirim yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde Türkiye'ye getirilmemesi veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmemesi ile bildirilen veya beyan edilen tutarlara ilişkin tarh edilen vergilerin süresinde ödenmemesi ve bu maddede yer alan diğer şartların yerine getirilmemesi hallerinde dokuzuncu fıkra hükmünden yararlanılamaz. Vergi incelemesine başlanılan veya takdir komisyonuna sevk edilen tarihten sonra bu madde kapsamında yapılan bildirim ve beyanlar dolayısıyla söz konusu inceleme veya takdir komisyonu kararları sonucunda yapılacak tarhiyatlar için de dokuzuncu fıkra hükmü uygulanmaz. Tahakkuk eden verginin vadesinde ödenmemesi vergi aslının gecikme zammı ile birlikte 6183 sayılı Kanun uyarınca takip ve tahsiline engel teşkil etmez. Tahsil edilmiş olan vergiler red ve iade edilmez.

(11) Bildirim ve beyan süresi sona erdikten sonra bildirim veya beyanlara ilişkin düzeltme yapılamaz.

(12) Hazine ve Maliye Bakanlığı, madde kapsamına giren varlıkların Türkiye'ye getirilmesi ve bildirim ile işletmeye dâhil edilmelerine ilişkin hususları, bildirim ve beyana esas şekli ile maddenin uygulanmasında kullanılacak bilgi ve belgeler ile iade işlemlerine ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

(13) Bu maddeyi ihdas eden Kanunla, Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde yapılan değişiklik hükmü, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce sermaye artırımını yapan veya ilk defa kurulan şirketler için 2022 yılı hesap dönemi dahil olmak üzere 5 hesap dönemi için uygulanır.”

Geçici 15 inci maddenin son (13 ünü) fıkrası dışındaki tüm hükümleri varlık barışına ilişkindir. Son fıkra 5.7.2022 tarihinden önce nakdi sermaye artırımını yapan veya ilk defa kurulan şirketlerde de indirim uygulamasının 5 hesap dönemi ile sınırlanmasını düzenlemekte olup, bu konu ayrı bir sirkülerimizde işlenmiştir.

2. VARLIK BARIŞI UYGULAMASI:

Önceki düzenlemelerde olduğu gibi, varlık barışı kapsamına giren varlıkların Türkiye'ye getirilmesi ve bildirim ile işletmeye dâhil edilmelerine ilişkin hususları, bildirim ve beyana esas şekli ile varlık barışı uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı (Bakanlık) yetkili kılınmıştır.

Bakanlık yeni varlık barışı uygulamasına ilişkin tebliğini henüz yayımlamamıştır. Yeni düzenleme özü itibarıyla önceki düzenlemelerle aynıdır, yani bu düzenlemede de yurt dışındaki varlıkların Türkiye'ye getirilmesi veya yurt içindeki kayıt dışı varlıkların kayda alınması halinde vergisel koruma sağlanmakta, başka bir ifade ile vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmayacağı güvencesi verilmektedir.

Önceki düzenlemeden önemli farklar da vardır. Bu farklar özetle, bu defa uygulamadan yararlanmak için %1-%3 arasında bir vergi ödeme yükümlülüğünün getirilmesi ile bulunan matrah farkından beyan/bildirilen varlıkların nasıl mahsup edileceğine, yani hangi durumlarda vergi tarhiyatı yapılmayacağına ilişkin öncekine nazaran daha belirgin bir düzenlemenin yapılmış olmasıdır. Ayrıca yine önemli bir fark, varlık barışı nedeniyle oluşan fonların 2 yıldan önce işletmeden çekilmesi halinde vergileme yapılacağına ilişkin hükümdür.

Bu defa Cumhurbaşkanına süreleri uzatma yetkisi verilmemiştir. Kanunda yer alan süreler uzama olasılığı bulunmayan nihai sürelerdir.

Aşağıdaki bölümlerde, eski düzenleme ile aynı olan konularda önceki tebliğlerle yapılmış düzenleme ve açıklamalar da dikkat alınmak suretiyle konu genel olarak açıklanmış bulunmaktadır.

2.1. Yurt Dışı Varlık Barışı Uygulaması:

2.1.1. Kapsam ve Bildirim:

Yurt dışında bulunan **para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarını**, **31.3.2023 tarihine kadar** bankalara veya (menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarına münhasır olmak üzere) aracı kurumlara bildiren **gerçek ve tüzel kişiler** söz konusu varlıkları serbestçe tasarruf edebilirler.

Gerçek ve tüzel kişilerce, yurt dışı varlık barışına ilişkin olarak vergi dairelerine herhangi bir bildirimde bulunulmasına gerek yoktur.

Gerçek ve tüzel kişilerce bu kapsamda banka/aracı kurumlara yapılacak bildirimlerin, yetkili kılınmış vekiller veya kanuni temsilciler tarafından da yapılabilmesi mümkündür.

Gerçek ve tüzel kişilerce, yurt dışında bulunan varlıklar için tek bir bildirim verilmesi esastır. Ancak, 31.3.2023 tarihine kadar birden fazla bildirimde (düzeltme amacıyla yapılan bildirimler dâhil) bulunulması mümkündür.

Bu kapsamda bildirim konu edilecek yurt dışındaki varlıkların bildirim tarihinden itibaren 3 ay içerisinde Türkiye'ye getirilmesi gerekmektedir.

Yurt dışında mevcut ancak kapsama girmeyen varlıkların (taşınmazlar gibi) kapsamdaki varlıklara dönüştürülerek bu Kanun kapsamında Türkiye'ye getirilmesi ve Kanun hükümlerinden yararlanılması mümkündür.

Bildirilen ve yurt dışında bulunan varlıklar, **yurt dışında bulunan banka veya finansal kurumlardan kullanılan ve 5.7.2022 tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan kredilerin** en geç 31.3.2023 tarihine kadar kapatılmasında kullanılabilir. Bu takdirde, defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla, borcun ödenmesinde kullanılan varlıklar için Türkiye'ye getirilme şartı aranmaksızın varlık barışı hükümlerinden yararlanır.

Yine 5.7.2022 tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan **sermaye avanslarının**, yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce Türkiye'ye getirilmek suretiyle karşılanmış olması hâlinde, söz konusu avansların en geç 31.3.2023 tarihine kadar defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla varlık barışı hükümlerinden yararlanılması mümkündür.

Varlıklara belli bir tarih itibarıyla sahip olma ve bunu tevsik etme şartı bulunmamaktadır. Dolayısıyla varlıklara kanunun yayımından önceki veya sonraki bir tarihte sahip olunmuş olması yararlanmaya engel değildir. Ancak kapsama giren varlıkları 31.3.2023 tarihinden önce yetkili kuruluşlarca düzenlenen bir vekalet veya temsil sözleşmesine istinaden değerlendirmeye yetkili olanların, bu tarih itibarıyla sahip oldukları ve yurt dışında bulunan varlıklarının şirket adına bildirimini mümkündür.

2.1.2. Bildirilen Varlıklar Üzerinden Ödenmesi Gereken Vergi:

Önceki düzenlemeden farklı olarak bu defa banka ve aracı kurumlar, kendilerine bildirilen varlıklara ilişkin olarak bildirim sahiplerinden vergi tahsil etmek ve sorumlu sıfatıyla vergi dairesine ödemek zorundadırlar. Yani yurt dışı varlık barışından yararlanmak için vergi ödeme yükümlülüğü getirilmiştir.

Banka ve aracı kurumlar, kendilerine bildirilen varlıklara ilişkin olarak **bildirim sahibinden** bildirilen varlıkların değeri üzerinden;

- 30/9/2022 tarihine kadar yapılan bildirimler için %1,
- 1/10/2022 tarihi ile 31/12/2022 tarihi (bu tarih dahil) arasında yapılan bildirimler için %2,
- 31/3/2023 tarihine kadar yapılan bildirimler için %3 oranında **peşin olarak tahsil ettikleri vergiyi**, bildirim izleyen ayın 15 inci günü akşamına kadar vergi sorumlusu sıfatıyla bir beyanname ile bağlı bulunduğu vergi dairesine beyan eder ve aynı sürede öderler.

Ancak, bildirilen varlıkların, Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılan hesaplara transfer edildiği veya yurt dışından getirilerek bu hesaplara yatırıldığı tarihten itibaren en az 1 yıl süreyle tutulması halinde vergi oranı %0 (sıfır) olarak uygulanır. Bu takdirde, banka ve aracı kurumlar tarafından bildirim esnasında tahsil edilerek vergi dairesine ödenen vergi, bildirim sahibinin ilgili vergi dairesine başvurusu üzerine iade edilir.

2.1.3.Varlıkların Türkiye'ye Getirilmesi:

Bu kapsamda banka/aracı kurumlara bildirilen varlıkların Türkiye'ye getirilmesinden maksat,

- ✓ Para, döviz, altın, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının fiziki olarak Türkiye'ye getirilmesi veya Türkiye'deki banka veya aracı kurumlarda açılacak hesaplara transfer edilmesi,
- ✓ Fiziki olarak Türkiye'ye getirilmesi veya aracı kurumlarda açılacak hesaplara transfer edilmesi mümkün olmayan menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının ise aracı kurumlara bildirilmesidir.

Yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının Türkiye'deki banka veya aracı kurumlarda mevcut ya da yeni açılan bir hesaba transfer edilmesi durumunda, banka dekontu veya aracı kurum işlem sonuç formları, varlıkların Türkiye'ye getirilmiş olduğunun tevsikinde kullanılabilir.

31.3.2023 tarihine kadar banka veya aracı kurumlara bildirilmesi kaydıyla, yurt dışında bulunan varlıkların Türkiye'ye fiziki olarak getirilmesi sırasında yapılan deklarasyon/bildirime istinaden Gümrük İdaresinden alınan belgeler, varlıkların Türkiye'ye getirilmiş olduğunun tevsikinde kullanılabilir.

Kapsama giren varlıkların Türkiye'ye getirilmesi nedeniyle, hiçbir suretle vergi incelemesi ve tarhiyatı yapılmayacaktır.

2.2. Yurt İçi Varlık Barışı Uygulaması:

2.2.1.Kapsam ve Vergi Dairesine Beyan:

Gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri, sahip oldukları ve Türkiye'de bulunan ancak yasal defter kayıtlarında yer almayan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazlarını, 31.3.2023 tarihine kadar bağlı buldukları vergi dairelerine elektronik ortamda beyan edebilirler. Kayıt dışı bu varlıklar beyan tarihi itibarıyla kayıtlara alınır.

Görüldüğü üzere yurt dışı varlık barışından farklı olarak yurt içi varlık barışında vergi dairelerine beyan söz konusudur.

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayanlar da yurt içi varlık barışından yararlanabilirler. Gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayanlar, beyan dışındaki diğer şartlar aranmaksızın varlık barışından yararlanabilirler, bunlar tarafından taşınmaz dışındaki varlıkların en geç beyan tarihi itibarıyla banka veya aracı kurumlara yatırılmak suretiyle tevsik edilmesi zorunludur.

Bu durumdakiler defter tutmadıkları için beyan ettikleri varlıkları kayıtlarına almaları söz konusu değildir.

Başka bir ifade ile bu kişiler beyanda buldukları gerekçesiyle vergi mükellefiyeti tesis ettirmeye zorlanamaz. Tabii ki bu kişilerden işletmeleri nedeniyle sürekli gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis ettirmek

zorunda olmayanları anlamak gerekir. Örneğin devamlı olarak yaptığı gayrimenkul ticareti nedeniyle ticari kazanç yönünden mükellefiyet tesis ettirmek zorunda olan kişiler, bu zorunluluğu yerine getirmeyerek yasal defter tutmuyor olsalar bile gelir vergisi mükellefi sayılırlar ve dolayısıyla bunlar gelir vergisi mükellefi olarak yurt içi varlıklarını beyan edip kayda alabilirler.

Kira, alım satım kazancı vs. gelirler nedeniyle defter tutmak zorunda olmayan ve süreksiz mükellefiyet kapsamında beyanname vermek zorunda olan ve olmayan kişiler, bu fasıldan, yani gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayanlar kapsamında yurt içi varlık barışından yararlanabilirler.

2.2.2.Ödenmesi Gereken Vergi:

Vergi dairelerine beyan edilen varlıkların değeri üzerinden, beyan edildiği tarihe bakılmaksızın %3 oranında vergi tarh edilir ve bu vergi, tarhiyatın yapıldığı ayı izleyen ayın sonuna kadar ödenmek zorundadır.

3. VARLIK BARIŞINDA BULUNMANIN SAĞLADIĞI VERGİ KORUMASI/AVANTAJI:

Yurt dışı varlık barışı kapsamında banka/aracı kurumlara **bildirilen**, yurt içi varlık barışı kapsamında vergi dairelerine **beyan** edilen varlıklara **isabet eden tutarlara ilişkin** hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmaz.

Diğer nedenlerle başlayan vergi incelemeleri ile takdir komisyonu kararları sonucu bulunan matrah farkının varlık barışı kapsamında bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle ortaya çıktığının tespiti ve bildirilen veya beyan edilen varlık tutarının, bulunan matrah farkına eşit ya da fazla olması durumunda matrah farkına ilişkin tarhiyat yapılmaz.

Bulunan matrah farkının, bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle ortaya çıktığının tespitine rağmen söz konusu varlık tutarlarından büyük olması durumunda sadece aradaki fark tutar üzerinden vergi tarhiyatı yapılır. Vergi incelemesi veya takdir komisyonu kararları sonucunda bildirim veya beyana konu edilen varlıklar dışındaki nedenlerle matrah farkı tespit edilmesi durumunda, bu madde kapsamında bildirilen veya beyan edilen tutarlar, bulunan matrah farkından mahsup edilmeksizin tarhiyat yapılır.

Yeni yasal düzenleme ve gerekçede yapılan açıklamalar çerçevesinde, bildirilen/beyan edilen tutarlar beyan dışı bırakılan matrah farkına ilişkinse (yani mükellef bunu inceleme elamanına beyan ederse) vergi inceleme elemanı bu beyanı aksini ispat edemediği sürece dikkat almak zorundadır. Eğer bulunan matrah farkı, kanunda genel ifadelerle belirtilen, gerekçede ise örneklerle netleştirilen, amortisman oranı veya usullerinin yanlış uygulanması, vergiye tabi kazancın hesabında giderlerde hata bulunması, bildirim veya beyanlara konu edilen tutardan daha yüksek tutarda kayıt dışı hasılat elde edildiğine yönelik emarelere rastlanması gibi başka bir nedenden kaynaklanıyorsa, tabii ki bildirilen/beyan edilen tutarlar bu matrah farkından indirilmeyerek tarhiyat önerilecektir.

Aşağıdaki hallerde bu korumadan yararlanılamaz, yani vergi incelemesi ve tarhiyat yapılabilir:

- ✓ Yurt dışı varlık barışı kapsamında bildirildiği halde, bildirim yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde bildirilen varlıkların Türkiye'ye getirilmemesi

veya Türkiye'deki banka ya da aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmemesi,

- ✓ Bildirilen veya beyan edilen tutarlara ilişkin tarh edilen vergilerin süresinde ödenmemesi,
- ✓ KVK'nın geçici 15 inci maddede yer alan diğer şartların yerine getirilmemesi,
- ✓ Bildirim ve beyanların vergi incelemesine başlandıktan veya takdir komisyonuna sevk edildikten sonra yapılmış olması.

Tahakkuk eden verginin vadesinde ödenmemesi vergi aslının gecikme zammı ile birlikte 6183 sayılı Kanun uyarınca takip ve tahsiline engel teşkil etmez. Tahsil edilmiş olan vergiler iade edilmez.

4. VARLIKLARIN YASAL DEFTER KAYITLARINA İNTİKAL ETTİRİLMESİ VE VERGİSEL ETKİLERİ:

4.1. Varlıkların Kayda alınması:

Yurt içi ve yurt dışı varlık barışı kapsamında bildirilen veya beyan edilen varlıklar 213 sayılı Vergi Usul Kanunu (VUK) uyarınca defter tutan mükellefler tarafından bildirim veya beyan tarihi itibarıyla kanuni defterlere kaydedilir.

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, kanuni defterlerine kaydettikleri kıymetler için pasifte özel fon hesabı açarlar. Bu fon hesabı bildirim veya beyan tarihinden itibaren iki yıl geçmedikçe işletmeden çekilemez, sermayeye ilave dışında başka bir amaçla kullanılamaz, işletmenin tasfiye edilmesi halinde ise vergilendirilmez.

Serbest meslek kazanç defteri ile işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler, söz konusu kıymetleri defterlerinde ayrıca gösterirler.

4.2. Kayda Alınan Varlıklara İlişkin Fonun İşletmeden Çekişi Halinde Vergileme:

Bildirilen ve beyan edilen varlıklar, dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz. Bu varlıkların kayda alınması nedeniyle pasifte oluşan fonların, bildirim veya beyan tarihinden itibaren iki yıl geçmesi koşuluyla vergiye tabi kazancın ve kurumlar için dağıtılabilir kazancın tespitinde dikkate alınmaksızın işletmeden çekilebilir.

Fonun **iki yıl geçtikten sonra** işletmeden çekişi halinde, gelir/kurumlar vergisi hesaplanmayacağı gibi, kurumlarda kar dağıtım stopajı ve elde eden ortaklar nezdinde kâr payı vergilemesi de yapılmaz.

Fonun **iki yıl geçmeden** işletmeden çekişi halinde ise çekilen tutarlar gelir/kurumlar vergisine tabi tutulduktan başka, kurumlarda kâr dağıtım stopajı ve gelir vergisi beyanına da konu edilir.

Pasifte izlenmesi gereken fona getirilen bu süre kısıtlaması, varlıkların serbestçe tasarrufuna engel değildir.

4.3. Tapu Harcı Uygulaması:

Yurt içi varlık barışı kapsamında beyan edilerek işletme kayıtlarına alınan taşınmazların işletmeye devrine ilişkin tapuda yapılacak işlemlerden, 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca harç alınmaz.

4.4. Elden Çıkarma Sayılmaz:

Yurt içi varlık barışı kapsamında beyan edilerek işletme kayıtlarına alınan taşınmazların işletmeye devri 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 inci maddesi uygulamasında elden çıkarma sayılmaz. Dolayısıyla bu taşınmazları işletmeye koyan kişilere yönelik bir gelir vergilemesi yapılmaz.

4.5. Varlıkların Bildirilen Değerlerinin Maliyet Olarak Kabulü ve Amortisman Uygulaması:

Bildirim ve beyana konu edilen varlıklarla ilgili olarak 213 sayılı VUK'un amortismanlara ilişkin hükümleri uygulanmaz. Yani bu varlıklar üzerinden amortisman ayrılamaz.

Bildirilen veya beyan edilen varlıkların bildirilen/beyan edilen değerleri "maliyet" olarak kabul edilir, ancak bunların elden çıkarılmasından doğan zararlar, gelir veya kurumlar vergisi uygulaması bakımından gider veya indirim olarak kabul edilmez.

5. VARLIKLARIN BİLDİRİM/BEYAN DEĞERİ:

Yurt dışında bulunan varlıkların banka veya aracı kurumlara ve yurt içinde bulunan varlıkların ise vergi dairelerine bildirilmesinde varlıklar, bildirildiği tarih itibarıyla aşağıdaki değerlendirme ölçüleri ile değerlendirilir (Bu değerlendirme ölçüleri önceki varlık barışı düzenlemelerine ilişkin tebliğlerde standart olarak yer alan ölçülerdir. Kapsam değişmediği için yeni varlık barışında da bu değerlere itibar edilebilir).

- a) Türk lirası cinsinden para, itibari (nominal) değeriyle.
- b) Altın, rayiç bedeliyle.
- c) Döviz, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuruyla.
- ç) Menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarından;
 - Hisse senedi gibi pay senetleri, varsa borsa rayiciyle, borsa rayici yoksa rayiç bedeliyle, bu bedel tespit edilemiyorsa alış bedeliyle, alış bedeli de belli değilse itibari (nominal) değeriyle.
 - Tahvil, bono, eurobond gibi borçlanma araçları, varsa borsa rayiciyle, borsa rayici yoksa rayiç bedeliyle, bu bedel tespit edilemiyorsa alış bedeliyle, alış bedeli de belli değilse itibari (nominal) değeriyle.
 - Yatırım fonu katılma belgeleri, ilgili piyasasında belirlenmiş kapanış fiyatıyla.

- Vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri gibi türev araçlar, varsa borsa rayiciyle, borsa rayici yoksa rayiç bedeliyle, bu bedel tespit edilemiyorsa alış bedeliyle, alış bedeli de belli değilse itibari (nominal) değeriyle.

d) Taşınmazlar, rayiç bedeliyle.

Değerlemeyi bildirim veya beyanda bulunan kişi yapar. Vergi dairesi veya başka bir kişi/kurum devreye girmez.

Bildirim ve beyanlarda varlıkların Türk lirası karşılığı bedelleri esas alınır. Döviz cinsinden varlıklarda, bunların bildirildiği tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru kullanılır.

Rayiç bedel, varlıkların bildirildiği/beyan edildiği tarih itibarıyla belirlenen alım-satım bedeli olup, bu bedelin gerçek durumu yansıtması gerekmektedir.

Borsa rayiciyle değerlendirilecek varlıkların borsa rayicinin belirlenmesinde, söz konusu varlıkların bildirildiği tarihte işlem gördüğü yurt içi veya yurt dışındaki borsalarda oluşan değerler dikkate alınır.

Saygılarımızla.